YIL: 2 — SAYI: 49
3 MART 1976
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

«Kendi sınıfının tarihindeki hiçbir olayı hatırlamıyormuş gibi hareket eden bir işçi, sınıf bilincine sahip olamaz.»

DÜNYADA DETANT – ÜLKEDE SOSYALİZM

İŞÇİ SINIFININ DAYANIŞMASI

Batı Almanya'daki işçiler grevdeki Türkiye işçileri için dayanışma gecesi düzenledi

Batı Almanya'da çalışan Türkiye'li işçiler, grevdeki Türkiye işçileri yararına bir dayanışma gecesi düzenlemişlerdir. Çeşitli milletlere mensup işçilerin katıldığı Dayanışma Gecesi Frankfurt Türkiye'li İşçiler Birliği tarafından düzenlendi. Gecede folklor gösterileri yapıldı. Yunanistan'lı işçilerin folklor gösterileri Türkiye'li işçiler tarafından alkışla karşılandı. Dayanışma Gecesinde ilk konuşmayı Alman Sendikalar Birliği Yabancılar Sekreteri Friedel Hahn yaptı. Hahn konuşmasında şöyle dedi:

«Sayın misafirler, sayın sendikacılar, dostlar. Frankfurt İşçiler Birliğinin bu gecesinde sizlere hitap edebildiğimden dolayı kıvanç duymaktayım. Ülkenizde grevde olan arkadaşlarınızı desteklemek üzere bu akşamı düzenlemenizi saygı ile karşılıyorum.»

Hahn, daha sonra Türkiye'yi fazla tanımadığını yalnız iktidarın sendika seçme hakkı isteyen işçilere karşı, öğrencilere, öğretmenlere karşı baskılara başvurduğunu bildiğini söyledi. Bu gibi olayların Almanya'nın yakın geçmişinde de gündemde olduğunu, Faşist Hitler yönetiminin açtığı yaraların henüz kapanmadığını bildirdi. Almanya'dan yabancı işçileri atılmasıyle ilgili olarak da şunları söyledi:

«İnsan gibi yaşama olanaklarınız olsaydı hiç biriniz buralara gelmezdiniz. Alman patronlarının yok pahasına çalıştırmak ve Alman işçilerine karşı ücretleri düşük tutmak için adama ihtiyaçları vardı. Bunun için türlü vaadlerle sizleri buralara çağırdılar. Şimdi kapitalizme özgü kriz başlayınca bunun suçunu da size yüklemek istiyorlar. Amaçları Alman işçilerle sizleri bölüp birbirinize düşürmek. Ancak sendikalarımızın tavrı kesindir. İşçilerin birliğini kırmak isteyenlere kesinlikle karşıdır.»

Başarılı geçen gecede, Türkiye'de grevde bulunan işçilere dağıtılmak için toplanan bağışlar, DİSK'e gönderilmiştir.

Türkiye Yunanistan ve İtalya işçileri direndi

Batı Almanya'nın Wiesbaden (Vizbaden) kenti yakınlarında ELES Çorap Fabrikasında çalışan Türkiye'li, Yunanistan'lı ve İtalya'lı işçiler birlikte grev yapmışlardır.

ELES Fabrikasının sahibi zengin bir Almanya'lı. Fabrika oldukça eski. Ama işyerine **kuruldüğundan beri** sendika sokmamış. Fabrikada 90'ı Türkiye'li olmak üzere üç ayrı milletten 154 işçi çalışmakta. Diğer işçiler Yunanistan ve İtalya'lı. İşçilerin çoğu kadın.

İşçilerin anlattığına göre işyerinde doğru dürüst bir tuvalet bile yoktur. Patron işçileri 12 - 16 saat çalıştırmaktadır. Bazen çalışma 18 saati bile bulmaktadır. Bu çalışmaya rağmen işçilerin eline ayda en fazla 1800 mark para geçmektedir. Almanya'lı patron, kapitalist ülkeleri saran işsizlik tehlikesini işçilere karşı silah olarak kullanmaktadır. Burada çalışan işçilerin bir kısmı daha önce çalıştıkları işyerlerinden çıkarılmış olan işçilerdir. Bu nedenle çok kötü şartlar altında çalışmayı kabul etmişlerdir. İşveren kendilerine fazla mesai ödememiştir. Prim ve izin parası ödememiştir. Her işyerinde verilen noel ikramiyesini vermemiştir. Hastalık halinde ücretlerini kesmiştir. 25 günlük yasal izin hakkını tam olarak uygulamamıştır. Oysa bu haklar Almanya işçileri tarafından verilen mücadele sonucu yıllarca önce alınmıştır.

Fabrikada çalışan işçiler bu hakların Almanya işçileri tarafından elde edilmiş olduğunu bile 1974 yılında girmeye başladıkları IG Tekstil Sendikasından öğrenmişlerdir. Sonunda kendileri de işverenden aynı hakları istemişlerdir. Ancak işveren işçilerin isteklerini kabul etmemiştir. Bir yandan da işçileri bölmeye çalışmıştır. Almanya'da Türkçe yayımlanan gazetelerde propogandasını yaptırmıştır. Tercüman ve Hürriyet Gazeteleri ELES patronunu öven yazılar yayımlamışlardır.

Ancak işçiler, patronun bütün propogandasına rağmen ortak dayanışma içine girmişlerdir. Grev Komitesini 4 Türkiye'li, 1 Yunan'lı ve 1 İtalya'lı işçi oluşturmuştur. Üç ayrı milletten işçi birlikte oturup grev yazıları yazmışlardır. Patronun işten atma tehdidine karşı tam 40 gün birlikte direnmişlerdir. Sonunda patron sendikayı tanımak zorunda kalmıştır. Birlikte davranan işçiler işverenden önemli haklar almışlardır.

Böylece ELES Grevi uluslararası işçi sınıfı kardeşliğine bir örnek olmuştur.

YORUM

Batı Almanya efsanesinin ne olduğu gün geçtikçe daha iyi anlaşılıyor. 154 işçinin çalıştığı bir iş yerinde kanunlar uygulanmıyor. İşçiler 8 saatten fazla çalıştırılıyor. Kanuni hakları verilmiyor. 154 kişilik bir işyerine sendika giremiyor. İşçilerin sendikalaşmasını patron engelliyor. Ve işçiler toplu sözleşme yapamıyor.

AncakBatı Almanya Türkiye'li işçilere başka şeylerde öğretti. Bütün dünya işçilerinin çıkarlarının bir olduğunu gösterdi. Alman patrona karşı Türkiye'li, Yunan'lı ve İtalyan işçileri birlikte direndi. İşçiler anladılar ki değil Türkiye içindeki laz - kürt ayırımları, milliyet ayırımları bile yanlıştır. Bir yanda sermaye sınıfı bir yanda işçi sınıfı vardır. Türkiye'de petrol boru hattında çalışan işçiler de bunu yakından gördüler. Ve işçilerin milliyet farkı gözetmeden birlikte mücadele etmesi gerektiğini öğrendiler.

İşçiler bir şey daha öğrendiler. Birlik olunca en zor durumları bile yenebileceklerini görmeye başladılar. Batı Almanya'da bugün çok ileri işsizlik vardır. Bir kısım işçiler, işsiz kalmak korkusuyla işverene karşı direnememektedir. Eles'te böyle olmuştur. Fakat direnenler sonunda haklı ve galip çıkmıştır. İşçiler daima kendi birlik güçlerine güvenmeli patronların oyununa gelip grev kırıcılığı yapmamalıdır.

İşçi sınıfının kurtuluşu, işçi sınıfının dayanışması ile mümkün olacaktır.

Sosyalist ülkeler kalkınma yarışında kapitalist ülkeleri geride bıraktı

Sosyalist sisteme dahil ülkeler kalkınma yarışında kapitalist ülkeleri geride bırakmıştır. Kapitalist ülkelerde hayat pahalılığı ve işsizlik durmadan artmaktadır. Buna karşılık sosyalist ülkelerde üretim gittikçe artmaktadır. İşçilerin ücretleri artmaktadır.

BULGARİSTAN HALK CUMHURİYETİNDE

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ekonomik bakımından dünyada ilk sıralarda yer almaktadır. Bulgaristan'da sosyalist iktidarın kuruluşundan önceki yıllara göre milli gelir 8 misli, sanayi üretimi 51 misli artmıştır Yalnız 1956 ile 1974 yılları arasında elektrik enerjisi üretimi 9,5 kat, makine ve elektronik araçların üretimi 26 kat, kömür üretimi 25 kat artmıştır.

Ayrıca Bulgaristan'da 1970 - 1975 yılları arasında işçilerin ve diğer çalışanların gerçek ücretleri yüzde 34 oranında artmıştır. Halkın 4 yıl öncesine göre et tüketimi yüzde 25, süt tüketimi yüzde 17, yünlü giyim eşyası tüketimi yüzde 24, pamuklu giyim eşyası tüketimi yüzde 50 oranında artmıştır. Bulgaristan'daki kalkınma için diğer sosyalist ülkelerin de yardımı olmuştur. 1971 - 1975 yılları arasında yalnız Sovyetler Birliği'nin yardımıyla 150 fabrika kurulmuştur.

Bulgaristan'daki bu hızlı gelişmeler karşısında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Korkut Özal bile sosyalist sistemin gücünü kabul etmek zorunda kalmıştır. Nitekim Özal geçtiğimiz günlerde Sofya'ya yaptığı gezide şöyle demeç vermiştir: «Bulgaristan'ı evvelce de görmüştüm. Tetkik fırsatı bulamamıştım. Bu defa buldum. Takdirle izlediğim ve başarılmasından fevkalade memnun olduğum pek çok gelişmeler oldu. Bunlar halkın daha müreffeh yaşaması için atılmış adımlar. Tabii ki bu, Bulgaristan'ın içinde yaşamakta olduğu sosyo - ekonomik sistemin sağladığı bir neticedir.»

SOVYETLER BİRLİĞİNDE

Sovyetler Birliği'nde her yıl 400'den fazla sanayi tesisi faaliyete geçmektedir. 1971 - 1976 plân döneminde ekonomide ve sosyal alanda büyük gelişmeler olmuştur. Ücretler gerçek olarak yüzde 25 artmıştır. Parasız sağlık, eğitim ve bakım hizmetleri yüzde 40 artmıştır. Sanayi üretimi yüzde 43 oranında artmıştır. Buna karşılık tüketim mallarının fiyatlarında son yirmi yılda artış olmamıştır. 7,5 milyon insanın yaşadığı Başkent Moskova'da her yıl 120 bin apartman yapılmakta ve halka verilmektedir. Emperyalist, kapitalist ülkelerin gazeteleri bile Sovyetler Birliği'nin gelişmelerini gizleyememektedir. Nitekim, Amerikan gazetesi New York Times Gazetesi Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeleri şöyle anlatıyor:

«Sovyetler ham çelik üretiminde 155 milyon tona ulaşmıştır. Kömür üretimi 770 milyon tondur.» Sovyetler'de tarım üretimi 1928 - 1970 yılları arasında üç misli artmıştır.

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ KONGRESİ TOPLANDI

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 25.ci kongresi 24. Şubat salı günü başladı. Kongreye 5 bin delege katıldı. Ayrıca çeşitli ülkelerdeki Komünist Partilerinden 103 delege kongreyi izledi.

Kongrenin açış konuşmasını Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri Leonid Brejnev yaptı. Brejnev ayrıca Merkez Komitesi çalışma raporunu okudu. Raporun dış politika ile ilgili bölümü bütün dünya ülkeleri tarafından dikkatle izlendi. Raporun bu bölümünde dünya barışı için dünya çapında bir anlaşma önerildi. Ayrıca Sovyetler Birliği'nin silahlanmanın durdurulmasından ve DETANT politikasının geliştirilmesinden yana olduğu ifade edildi. Ancak bu politikanın sosyalizm ile kapitalizm arasındaki ideolojik ve politik mücadeleyi durdurmıyacağı belirtildi.

Daha sonra Başbakan Aleksi Kosigin tarafından ekonomik rapor okundu. Bu raporda son yıllardaki ekonomik gelişmeler ve gelecekteki kalkınma hedefleri açıklandı.

HÜR CAM-İŞ ÜYELERİ İLE PÖPORTAJ

Hür Cam-İş Genel Başkanı Ali Şahin'le Röportaj

Cam sanayisi işkolunda çalışan 6500'den fazla işçi, 1 ocak 1976'dan beri toplu sözleşme çalışmaları içinde. Bu 6500 işçi DİSK'e bağlı Hürcam - İş sendikası üyesi. Hürcam - İş sendikası, Çayırova cam sanayisi, Mersin'deki Anadolu cam sanayisi, Topkapı Şişe ve Cam fabrikası, yine Topkapı'daki Teknik cam sanayisi ve Gökyiğit cam sanayisi işçileri adına işverenle toplu sözleşme yapıyor. Hürcam - İş sendikası, bu işyerlerinde yetki meselesini hemen hemen halletmiş durumda. Gazetemiz muhabiri Gebze'deki Çayırova cam sanayisi işçilerini ziyaret etti. Hürcam - İş sendikası Genel Başkanı Ali Şahin'le ve cam işçileriyle görüştü. Sendikal çalışmalar hakkında bilgi aldı.

HÜRCAM - İŞ GENEL BAŞKANI ALİ ŞAHİN'LE RÖPORTAJ

— Çayırova ve Mersin'deki fabrikalar ne üretiyor?

— Çayırova düz cam imal etmektedir. Bir de cam işleme dediğimiz, oto camı üretmektedir. Ayrıca cam elyaf sanayisi de keçe üretmektedir.

— Bu fabrikalarda işçi ücretleri ne kadar?

— Çayırova cam sanayisinde çalışan en kıdemli, yani 1961'den beri çalışan işçi arkadaşlarımızın saat ücreti 11 - 12 liradır. En düşük ücret 6 liradır.

— Hürcam - İş'in yetki çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz?

— Bildiğiniz gibi, DİSK'in 1968 yılından beri savunduğu referandum yasasının çıkmamış olması yetki hususunda bizi büyük zorluklarla karşı karşıya bırakmıştır. Şu anda Topkapı'daki Topkapı Şişe Cam sanayisinde, Teknik Cam sanayisinde ve Gökyiğit cam sanayisinde yetki bizim lehimize kesinleşti. Ayrıca Çayırova'da kurulu Cam İşleme Sanayisinin ve Cam Elyaf sanayisinin yetkisi de Hürcam - İş'te kesinleşti. Çayırova Düz Cam sanayisinde Bölge Çalışma Müdürlüğü İş mahkemesine referandum için tavsiye kararı almıştı. Yargıtay referandumu yasa dışı bırakınca, mahkeme kararı geri iade etti. Bunun üzerine Bölge Çalışma Müdürlüğü 25 gün evraklar üzerinde çalıştı. Yetki lehimize çıktı. Karşımızdaki sendika Türk - İş'e bağlı Kristal - İş sendikasıdır. Üç gün içinde yetkiye itiraz etme hakları var. Bu sendika ihtilaflı olan işyerinde sahte evrak tanzim etmektedir. Bu bakımdan yetki almakta zorluk çekiyoruz. Mersin'deki Anadolu cam sanayisinde Bölge Çalışma Müdürlüğü, irade beyanına dayanarak yetki tesbiti yapmıştır. Hürcam - İş'in binden fazla üyesi olduğu, buna karşılık Kristal - İş'in sadece 120 üyesi olduğu ortaya çıkmıştır. Yani şu anda yetki lehimizde. Buradaki arkadaşlar daha iyi ekonomik haklar için Hürcam - İş sendikası etrafında bütünleşmişlerdir.

— Toplu sözleşme görüşmelerinde işçiler için öne sürdüğünüz istekler yeterli oluyor mu?

— Sendikamızda taban söz ve karar sahibi olduğu için şu zamı alacağız demek bizim prensiplerimize aykırı düşer. Fakat şu andaki görüşüm, bütün cam işçisinin saat ücretlerine en azından birinci yıl 5, ikinci yıl 5 lira zam alacağız. Fakat bu, aslında arkadaşların vereceği karara bağlı.

— Cam sanayisinde bulunan diğer sendikalar hangileridir?

— Cam sanayisi iş kolunda 9000 işçi çalışmaktadır. Bu iş kolunda esas olarak bir DİSK'e bağlı Hürcam - İş sendikası, bir de TÜRK - İŞ'e bağlı Kristal - İş sendikası vardır.

— Cam fabrikasında üretilen mallar nereye satılıyor?

— Türkiye'de düz cam ve oda camı olarak satılmaktadır. Ayrıca Hollanda, Almanya, Amerika ve Libya'ya satılmaktadır.

— Siyasi partiler hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Parlementoda işçilerin haklarını gerçekten savunan bir parti var mıdır?

— Biliyorsunuz, DİSK Genel Kurulunda tüm ilerici partilerin desteklenmesi yolunda görüş saptanmıştır. Fakat aslında bütün işçi arkadaşlar siyasi görüşleri ne olursa olsun ekonomik mücadelede birleşmelidir. Milliyetçi Cephe iktidarının çıkaracağı yasalar işçi sınıfının lehine olamaz.

— CHP'nin işçi sınıfının partisi olduğuna inanıyormusunuz?

— CHP'yi demokratik sol olarak bugüne kadar savunmuş durumdayız. Fakat şu anda sosyalist partiler kurulmuştur.

— Peki sosyalist partiler hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Şu anda birşey demek zamansızdır.

— Ecevit'in İskandinav ülkelerine gezisine ve CHP'nin sosyalist enternasyonale girme teşebbüsüne ne diyorsunuz?

— Ecevit'in yaptığı temasları berimsiyorum. Sosyalist enternasyonale girme teşebbüsü demokratik sol bir aşamadır. Şu anda demokratik solun mücadelesinden sonra sosyalist bir ülkeye doğru dönüş durumu vardır.

— Türkiye'nin Ortak Pazara girmesi olumlu mudur, olumsuz mudur?

— Hiçbir şeye yaramayacak, hiç fayda getirmez.

— Kapitalist ülkeler var, sosyalist ülkeler var. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

— Bunları size sonraki görüşmelerimizde yazılı olarak veririm. Çalışmalar neticesinde görüşler saptanacak ve açıklanacaktır.

— Teşekkürler.

— Ekonomik mücadelemizin başarıya ulaşmasında basında çalışan arkadaşların ve demokratik kuruluşların faydası olduğuna inanıyoruz. Ve bugün Gebze Şubemize gelmeniz bütün yönetici arkadaşları memnun etmiştir. Biz de sizlere teşekkür ederiz.

HÜR CAM-İŞ ÜYESİ BİR İŞÇİYLE RÖPORTAJ

— Buradaki sendika çalışmaları hakkında ne düşünüyorsun?

— İşveren, sarı sendika Kristal - İş yöneticilerine ücretsiz izin veriyor Kristal - İş sendikasını kalkındırsınlar diye. Adamlar yoğun halde çalışmaya giriyor. İşçiler bu durumu görüyor. O yöneticilerden soğuyor. Bu da bizim, yani çoğunluk işçinin yararına oluyor. İşverenler yüzde 80 Türkiye'de bu gibi sarı sendikaları destekliyor. İşverenler Hürcam - İş yöneticilerini kötülüyor. Çirkin hareketler yapıyor. Fakat biz birbirimize sarılıp haklarımızı alacağız. Geçim durumumuz çok kötü. 15 senelik işçiyim. 1800 lira aylık alıyorum. 500'ünü kiraya veriyorum. Geride kalan para meydanda. Bu bakımdan sıkıntılar çekiyoruz.

— Sendikanızdan memnun musunuz?

— Sendikamızdan çok memnunuz. Hep beraber çalışmaktayız. Yönetici arkadaşlarımıza yardımcı oluyoruz. Fakat işveren çok baskı yapıyor. Disk'i kötülüyor. Ama ne derlerse desinler. Biz 1800 - 1900 lira aylıkla hiçbir zaman geçinemeyiz. Görüyorsunuz Disk'e bağlıyız. İşverenler ne kadar yırtınırsa yırtınsın bu sarı sendikacılar ama bugün ama yarın ortadan kalkacak. Bunlar ortadan kalkmadıkça biz işçi kitlesi hiçbir kâr sağlayamayız. [illegible]

— İşyerinde daha önce grev oldu mu?

— Evet. 1971 yılında 42 gün grev yaptık, bu grevde şansımıza bir sıkıyönetim yıldızı çıktı. Bizim grevimiz şuna benzedi. Bir bostan tarlasında kavun, karpuz bekleme nöbetçisi gibi grev gözcülüğü yaptık. Yani bizim grevin ismi grev. Askeriye geldi. Oraya dikildiler. Tamam gelecektir, vazifesidir ama. Bir kanun getirdiler. Girmek te serbest çıkmak ta serbest. Birisine müdahale yapmaya kalkışıyoruz, askeriye üzerimize geliyor. Hayır yasak, girecek çıkacak diyor. Bu bakımdan o zaman yapılan grevden de aldığımız haklardan da memnun olmadım. Bu anarşiklik davasından sıkıyönetimin bize çok zararı oldu.

— Buradaki işçilerin ortalama tahsil durumu nasıl?

— Yüzde 50 - 60'ı ilkokul mezunudur. Bizim işyerinde pek tahsil aranmaz. Vardiye usulü çalışıyoruz. Üç vardiye.

— İş saatleri arasında yemek molası, sigara molası var mı?

— Yemek molası yarım saat. Sigara ve çay molası da var.

— Yemekler nasıl?

— İyi. Haftada bir tavuk, hergün et yemeği, sebze ve tatlı çıkar.

— Ücret sistemi nasıl?

— Fazla iş yapan prim alır.

— Çalışma şartlarınız nasıl? İş kazası, meslek hastalığı oluyor mu?

— Meslek hastalığı yüzde 20 ise, iş kazası yüzde 60 İş kazalarının çoğu malzeme noksanlığından oluyor.

— Kitap, gazete okuyabiliyor musunuz?

— Günaydın, Tercüman falan okuyoruz. Başkası elimize geçmiyor. Cemiyete Disk'ten kitap gelirse onları okuyoruz. İsci üzerine hakikatli açıklamaları göremiyoruz. Biz istiyoruz ki, daha başka türlü gazeteler gelse de işçi kitlesi olarak okuşak. Belki ilerleme olur, görüşümüz açılır.

— Peki fabrikada patron olmasa, işçiler fabrikayı kendileri çalıştırabilirler mi?

— Biz işçiler maddi bakımdan fabrika kuramayız. Ama fabrikayı çalıştıranlar ustası, ustabaşısı hepsi işçi Kurulmuş fabrikayı çok rahat işçi çalıştırır.

Kültür Sarayı işçilerinin grevinden bir görünüş.

KÜLTÜR SARAYINDA GREV SÜRÜYOR

İstanbul'daki Kültür Sarayı onarımında çalışan 20 işçi 14 ocak tarihinden beri grev yapmaktadır. İşçiler DİSK'e bağlı İlerici Yapı İş sendikası üyesidir. İşçilerin grev öncesinde istedikleri şunlardı:

— Saat ücretine 7.5 lira zam.
— 3 maaş yılbaşı ikramiyesi.
— 5 Maaş iş bitirme ikramiyesi.
— 1000 lira yakacak parası.
— 10 lira yemek parası.

İşveren'in bu istekleri kabul etmemesi üzerine işçiler greve başlamışlardır. İşveren ustalara 3 lira, çıraklara 2 lira zam vereb ileceğini söylemiştir.

Kültür sarayının onarım işleri Bayındırlık Bakanlığına bağlı İMAR LİMİTED şirketi tarafından alınmıştır. Bu şirket buradaki işleri 12 adet yerli ve yabancı firmaya vermiştir. TOKAR, SİEMENS, BURKHARD GANTENBEİN bu şirketlerden bazılarıdır.

Grevin olduğu kısım, tüm onarım işinin en can alıcı kısmı- [illegible] dır. (döner sahne, çelikperde, ışıklandırma, asansör işleri). Buralardaki aksama, diğer işleri de durdurmaktadır. Buranın onarımını alan firma BURKHARD GANTENBEİN adındaki şirkettir. Bu firma, aynı zamanda optik sanayisinde, asansör imalatında ve sigortacılık alanında da faaliyet göstermektedir. Bu firma Kültür Sarayı ihalesini 1974 martında 5 milyona ve 20 ay içinde tamamlamak şartıyla almıştır.

İşçilerin anlatmasına göre; işveren, işçilerin zam isteklerinin asansör fabrikasında çalışan işçilere sıçramasından korkmaktadır. Ayrıca işçilerin isteklerinin 1 milyon tuttuğunu ve bunu veremiyeceğini söylemektedir.

İşçiler ise isteklerinin 450 bin lira tuttuğunu, iş bitiminde işverenin 3 milyon 700 bin lira kâr edeceğini söylemektedir. Yine işçiler, işverenin grevin uzamasından yana olduğunu belirtmektedir. Zira grev olmasa bile işi zamanında bitiremeyecektir. İşin zamanında bitmemesi işvereni cezai yükümlülük altına sokmaktadır. İşveren grevi bahane ederek cezai yükümlülükten kurtulmayı hesaplamaktadır. Ayrıca, işveren, asansör fabrikasından işçi getirterek grevi baltalamak istemiştir. Grevci işçilerin buna mani olması üzerine, işveren firma işçiler aleyhinde bir dava açmıştır.

İşçilerin üyesi bulundukları İlerici Yapı İş sendikasının 300'e yakın üyesi vardır. Kültür Sarayından başka Sungurlar, Erdoğanlar gibi işyerlerinde örgütlenmiştir. Kültür Sarayı işçileri sendikalaşma mücadelesi verirken işveren iki işçiyi işten atmıştır. Sendika, grevdeki işçilere eğitim çalışmaları yaptırmaktadır.

Burkhard Gantenbein firmasının işi tamamen demirle ilgili Firma demirin kilosunu 580 kuruştan almakta, işledikten sonra 36 liralık iş yapmış göstermektedir. Bu şekilde yüzde 56 kâr sağlanmaktadır.

Bu firmanın yapacağı iş için 20 işçi çalışmaktadır. İşin elverişsizliği dolayısıyla şimdiye kadar 100 kişi işe girip çıkmıştır. İşçilerin yaş ortalaması 18 - 20 dir. Az sayıdaki yaşlı işçiler ustabaşı olarak çalışmaktadır.

İşyerinde kırık, çıkık, ezikler şeklinde iş kazaları olmaktadır. Fakat işveren bunlara karşı tedbir almamaktadır. Mesai sabah 7,30 ile akşam 6 arasındadır. 50 dakika yemek paydosu vardır. İşçiler 4 lira yemek parası almaktadır. Buna karşılık ancak 10 liraya karınlarını doyurabilmektedir. İşçilerin ekserisi işyerinden uzakta oturmaktadır. 10 dakika geç gelenler işten geri çevrilmektedir.

BİR İŞÇİYLE KONUŞMA

— Kaç yaşındasın?

— Onsekiz yaşındayım.

— Bu iş, girdiğin ilk iş mi? Nerede oturuyorsun?

— Bu benim ilk işim. Ailemin yanında oturuyorum.

— Ailende senden başka çalışan var mı? Kaç kişisiniz?

— Ailem yedi kişi. Benimle beraber üç kişi çalışmakta. Babam mezbahada ağabeyim tezgahtar olarak çalışmaktadır.

— Bu grev sana ne ifade ediyor?

— Bana sadece ekonomik istekleri ifade etmekte, işçi sınıfının gücünü de göstermektedir.

— Greviniz sırasında karşınızda devlet güçlerini görseniz, bu size neyi düşündürür? Devlet kimin çıkarını korumuş olur?

— Burjuvazinin çıkarını korumuş olur.

— Bu devlet size bir takım haklar veriyor. Bu nasıl oluyor?

— Bu haklar mücadele ile alınmış haklardır. Devlet toplumdaki patlamayı önlemek için bu hakları vermek zorunda kalmıştır.

— Sizce siyaset ne anlama gelmektedir?

— Siyaset, üretim ilişkilerinin üst yapıya yansımasıdır.

— İşçilere hitap edebilecek, onların siyasi bilincini yükseltebilecek bir gazete nasıl olmalıdır?

— Genelden özele inmelidir.

— Boş vakitlerinde ne yapıyorsun?

— Gazete okurum, tiyatroya giderim.

— Nasıl bir işte çalışmak istersin?

— Sanayide çalışmak isterdim. Fakat şartlar bana bu işi kabul ettirdi.

— Bize bir gününü anlatabilirmisin?

— Sabah evden çıkıp grev yerine geliyorum. Grevde nöbetle ilgileniyorum. Burada olan konuşmalarla ilgileniyorum. Akşam olunca eve gidiyorum. İmkan bulursam kitap okuyorum.

İŞ CİNAYETLERİ DEVAM EDİYOR

Zonguldak Kozlu'da iki maden işçisi öldü

Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) ocaklarında iş cainayetleri devam ediyor. Son olarak Kozlu bölgesi İncirharmanı oçağında iki maden işçisi daha öldü.

Olay 27 Şubat 1976 günü 16 - 24 vardiyasında oldu. İşçilerin daha önce çıkardıkları yeri doldurmak için kullandıkları «şılam» denilen taş toprak yığını patladı. Bu patlama, kömür alınan yerlerin göçmesini önlemek için kurulan direk sarmalarını yıktı. Orada çalışmakta olan iki maden işçisi göçük altında kalarak hayatlarını kaybetti.

Ölen işçilerin, Zonguldk Devrek Pınarönü köyünden 36 yaşındaki kazmacı ustası Sedat Kuzlu ile Zonguldak Devrek Sabunlar köyünden 26 yaşındaki kazmacı yedeği Mehmet Demirtaş olduğu açıklandı.

Böylece 1976 yılının başından beri Ereğli Kömür İşletmesi ocaklarında iş cinayetlerine kurban gidenlerin sayısı 9'u buldu.

25 Ekim 1972 – 23 maden işçisi toprağa verilirken –

Ereğli Kömür İşletmesi ocaklarında 23 Ekim 1972 tarihinde peş peşe iki grizu patlaması olmuştu. İncirharmanı ve Çaydamar ocaklarındaki patlamalar sonunda 21 işçi can vermişti. Daha sonra 25 Ekim günü ölen işçiler için toplu cenaze merasimi yapılmıştı.

Her zaman devlet görevlileri, işletme yöneticileri ve sendika yöneticileri ölen işçileri «vazife şehidi» olarak ilan ederler. Ölenlerin geride bıraktıkları ailelerine «baş sağlığı» dilerler, hislerine hitap ederler. Ama parlak sözler lafta kalır. Ne geride kalan çoluk çocuk sefillikten kurtulur. Ne yeni ölümlerin olmaması için tedbir alınır. Ne canları pahasına çalışan işçiye emeğinin karşılığı verilir. Hepsinden vazgeçtik, bunca fedakarlık yapan işçiye «insan» gibi davranılmaz bile...

KONYA ERMENEK'DE 7 MADEN İŞÇİSİ ÖLDÜ

Geçen ay Konya'nın Ermenek ilçesindeki linyit kömürü ocaklarında 7 maden işçisi hayatlarını kaybetti. ERMENEK KÖMÜR İŞLETMELERİ ANONİM ORTAKLIĞI adındaki bir özel şirketin çalıştırdığı Demre kömür ocağında «grizu» patlaması oldu. Patlama sonunda ölen 7 maden işçisinin cesetleri aradan 48 saat geçtikten sonra çıkartılabildi.

Ölen işçilerin isimleri şunlardır: Murat Döğerli, Aydın Kandemir, Fevzi Kandemir, İbrahim Sayar, Halim İnce, Ahmet Kurt ve Yusuf Kurt.

Grizu patlaması konusunda, aynı ocakta çalışan işçiler şöyle dediler:

«Patlama 14 Şubat 1976 gecesi oldu. İşveren gece vardiyasında çalışan arakdaşlarımızı temiz hava basmadan ocağa indirdi. Ocaktaki zehirli gazlar temizlenmediği için grizu patladı. Ocakta iş güvenliği tedbirlerini almayan işverenin yüzünden arkadaşlarımız öldü. İşveren sorumludur.»

Bu olay üzerine YERALTI MADEN İŞ SENDİKASI bir açıklama yaptı. Sendikanın Genel Başkanı Çetin Uygur şunları söyledi:

«İşyerinde hastalanan işçiler için gerekli haberleşme ve ulaşım aracı yoktur. Emniyet araçları yoktur. Bu nedenle bu olayda müdahalede geç kalınmıştır. Olaydan ancak 48 saat geçtikten sonra arkadaşlarımız çıkarılmıştır. Bu durum, kurtulma imkanı olsa bile bu gibi olaylarda arkadaşlarımızın kurtarılamayacağını gösteriyor. Bu ocağın elektrik şebekesi grizuya karşı dayanıklı değildir. Bu ocakta elektirikle çalışan bütün aletler dışarı çıkartılmalıdır. Bunun yerine işçilerin aküü lambalarla ocağa inmeleri sağlanmalıdır.»

Çetin Uygur, olay **«İş kazası değil iş cinayetidir»** diyerek sözlerini bitirmiştir.

Olaydan sonra işveren linyit ocaklarını bir süre için kapatmak zorunda kaldı. Grizu patlamasına karşı yeterli tedbirleri aldıktan sonra ocakları işletmeye açacağını açıkladı.

Kendi ihmali ve kâr hırsı yüzünden maden işçilerinin ölümüne yol açan işverenden hesap sorulmalıdır. Maden işçilerinin kanlarının bedeli işverene ödetilmelidir. Bütün işçiler iş cinayetlerine karşı çıkmalıdır.

ZONGULDAK AMASRA'DA İŞ KAZALARI

Ereğli Kömürleri İşletmesi'ne bağlı Amasra bölgesi ocaklarında 1976 yılının ilk iki ayında 48 iş kazası meydana geldi. 25 Ocak 1976 günü bir maden işçisi öldü. Bunun yanında çok sayıda işçi yaralandı ve sakatlandı. Amasra bölgesi işçileri, kazaların işletme yöneticilerinin ilgisizliği yüzünden doğduğunu belirtiyorlar.

TEPKİLER ARTIYOR

Türkiye'de her yıl binden fazla işçi işbaşında ölüyor. İşçilerin ölümüne yol açan olaylara artık «iş kazası» değil, «iş cinayeti» deniliyor. Artık, işçilerin ölümlerine patronların sebep olduğu biliniyor. Patronların işçilerin çalışma ve yaşama şartlarına önem vermediği biliniyor.

Ölümlü olayların kaza değil cinayet olduğunu ilk defa İŞÇİ DAVASI ortaya koydu. İlk sayılarından beri bu meseleye sahip çıktı. İkinci sayısında şöyle bir başlık attı: «KARADON'DA ÖLEN 4 İŞÇİNİN KATİLİ İŞVERENDİR.»

«İŞ CİNAYETİ» kelimesi bundan sonra ilerici çevrelerde yerleşmeye başladı. Bazı siyasi partiler, meslek kuruluşları konuşmalarında ve yazışmalarında bu kelimeyi kullandılar.

İşçilerin güvenlik içinde çalışma meselesi kamuoyunda daha fazla tartışılmaya başlandı. Günlük sermaye basınında bile ölüm olayları daha geniş yer almaya başladı. HÜRRİYET, YENİ ORTAM, AYRINTILI HABER gibi gazetelerde seri yazılar yazıldı. MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI bu konuyu işlemek üzere forumlar düzenledi.

Son olarak 1975 bütçesi görüşülürken bu mesele meclislerde ortaya konuldu. Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol ve Zonguldak Senatörü Mehmet Ali Pestilci konuşmalarında bu meseleye yer verdiler

İs cinayetlerinin asıl sorumlusu kapitalist sistemdir. Kendi kârından başkasını düşünmeyen, insan hayatını hiçe sayan kapitalist anlayıştır. Kapitalistlerin insan hayatına önem vermesi ancak insan emeğinin kıt olduğu yerde mümkün olabilir. Kapitalist sistem içindeki bir ülkede üretim faaliyetlerinin ihtiyacından fazla iş gücü varsa sermayedarlar için insan hayatının önemi hiçtir. Türkiye'de böyledir. İşgücü fazlası vardır. İşsizlerin sayısı 2 milyonu aşmıştır. Onun için sermayedarlar bu meseleyi halletme lüzumunu duymazlar. Onun için bizdeki iş kazaları diğer ülkelerden çok daha fazladır. Üstelik bizde işçinin ölümünden sonra patronların yaptığı masraflar da çok düşüktür. Patronlar bu bakımdan da çok gevşek davranırlar.

Patronlar arasında bazıları iş kazalarından rahatsız oluyor. Bunlar biraz daha ilerisini düşünüyor. İş kazaları yüzünden hem işgücü kaybına, hem de değer kaybına uğradıklarını söylüyorlar. Bu meselenin halledilmesi için devlete ve bazı kuruluşlara çağrıda bulunuyorlar.

İşte biz meseleyi sadece işçilerin can güvenliği açısından ele alarak meselenin kapitalist sistem ile olan ilişkisini koymazsak patronların oyununa gelmiş oluruz. Yoksa, patronlar iş gücü yokluğunu duydukları zaman emniyet tedbirlerini almaya başlarlar. Ancak asıl mesele böylece bitmez. İşçilerin ölüm nispeti eskisine göre azalır, ama sömürü yine devam eder. Bu nedenle hem iş cinayetlerine, hem de sömürü sisteminin özüne karşı çıkmalıyız.

Aşağıdaki sütunda, TÜRKİYE YENİ HABER İŞ SENDİKASI'nın girişimiyle 23 ilerici kuruluş tarafından Ankara'da yayınlanan bir bildiriyi veriyoruz.

"ORTAK BİLDİRİ"

Sermaye basınında «iş kazaları» olarak adlandırılan İŞ CİNAYETLERİ gittikçe artıyor. Türkiye'de «iş kazası» olmadık bir gün bile yok. Gün geçmiyor ki, Zonguldak'ta, Ereğli'de, İskenderun'da, Konya'da bir işçi kardeşimiz İŞ CİNAYETLERİNE kurban gitmesin. Gün geçmiyor ki, işçi kardeşlerimiz «iş kazaları» sonucu sakat kalıp açlığa mahkum edilmesin.

Yurdumuzda İŞ CİNAYETLERİ gittikçe artıyor. 1950 yılında Türkiye'de 19775 iş kazası olurken, bu sayı 1974 yılında 177 bine varmıştır.

Sadece 1974 yılındaki «iş kazalarında» 1048 işçi ölmüş ve 3369 işçi de iş göremiyecek şekilde ağır yaralanmıştır. 1975 yılı başlarında ise Türkiye «iş kazalarında» dünyada dördüncü sırayı almıştır.

1975 yılının Ekim ayında Ereğli Kömürleri İşletmesinde meydana gelen kazada 13 işçi kardeşimiz öldü. Bursa'da Doğancı Barajı yapımında çalışan işçi kardeşlerimizden 6'sı toprak altında can verdi.

Son olarak bundan bir kaç gün önce Konya'nın Ermenek ilçesindeki linyit kömürü işletmelerinde meydana gelen grizu patlaması sonucu yedi işçi kardeşimiz daha hayatlarını kaybetti. Bu cinayetin nedeni içerideki kirli havayı temizlemeden işçileri ocağa sokup çalıştıran işverenin yasaların emrettiği gerekli emniyet tedbirlerini almamasıdır.

BÜTÜN BUNLAR «İŞ KAZALARI» DEĞİL, İŞVEREN VE İKTİDARLARININ İŞLEMİŞ OLDUKLARI İŞ CİNAYETLERİDİR.

Çünkü bu cinayetlerin sebebi, işverenlerin daha fazla kâr elde etme hırsıdır. İşverenler sadece kendi çıkarlarını düşünürler. Daha fazla masraf olmasın diye yasaların emrettiği emniyet tedbirlerini almazlar. İşverenler için iş kazalarını önlemek amacıyla emniyet tedbirleri almak, kârlarını azaltan gereksiz masraflardır. Çünkü işverenler ve onların düzeni KAPİTALİZM için önemli olan işçilerin CANI değil patronların KÂR'ıdır.

En küçük bir kitle hareketi, bir işçi direnişi, bir öğrenci boykotu karşısında panzerleri harekete geçirtip, işçileri, köylüleri, öğrencileri coplatan, kurşunlatan, beynelmilel komünizm tehlikesinden bahsedip «sıkı yönetim» naraları atan MC iktidarı bu cinayetleri karşısında sessiz kalmaktadır.

Bütün bu İŞ CİNAYETLERİNİN SORUMLUSU düzen, işverenler ve onların iktidarı MC'dir. Bu İŞ CİNAYETLERİ karşısında susmak, bu cinayetlere ortak olmak demektir.

Bu İŞ CİNAYETLERİNİ kınamak, nedenlerini halkımıza anlatmak tüm devrimcilerin görevidir.

Sendikalar ve biz aşağıda imzası bulunan demokratik kuruluşlar olarak daha fazla kâr elde etmek için yasaların emrettiği emniyet tedbirlerini almayıp İŞ CİNEYETLERİNE sebep olan İŞVERENLER ve onların iktidarı olan MC'yi protesto ettiğimizi halkımıza duyururuz.

İŞÇİ DAVASI

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

İşçiler kömür vagonları içinde ocağa girerken.

HAVZA DA İLK GREV

1908 yılında Osmanlı yönetiminde bir değişme görüyoruz. İkinci Meşrutiyet ilân edilmiştir. Anayasanın yeniden yürürlüğe girdiğini Padişah bir kararname ile yayınlamıştır. Padişahın dışında bir de Meclis vardır. Meclisde İttihak ve Terakki çoğunluktadır. Hükümeti de İttihak ve Terakki meydana getirmektedir. Osmanlı dış politikası Fransız, İngiliz ve Almanların etkinliği altındadır. 1908'lerde Almanlar havzadaki yönetime ağırlıklarını koymaya başlamışlardır.

Meşrutiyetle beraber kömür işletmeciliği nafıa işi sayılmıştır. Kömür işletmeciliği Bahriye Nezaretinden alınarak Nafıa nezaretine bağlanmıştır. Beş ay sonra da Ziraat ve Ticaret Nezaretine devredilmiştir. Ve 1909'da ilk kez «HAVZA-İ FAHMİYE MÜDÜRLÜĞÜ» (Kömür Havzası Müdürlüğü) kurulmuştur. Kozlu Kömür Madenleri Osmanlı Anonim Şirketi ile Maadin Anonim Şirketi bu dönemin başlıca kuruluşlarıdır. Bir Fransız şirketi olan Ereğli Şirket-i Osmaniyesi de havzadaki yönetime yine ortaktır.

TÜRKİYE'DE VE ZONGULDAK'TAKİ İLK GREV :

Türkiye'de ilk Grev 1872 yılındaki Kasımpaşa Tersanesi İşçilerinin grevidir. 600 kadar Müslüman - Hrıstiyan işçinin üç ay ücretlerini alamayışı sonucu başlamıştır.

Zonguldak'taki ilk Grev ise 14 Eylül 1908'deki demiryolu işçilerinin grevidir. Bu grevin gerekçesi tek maddeliktir: İstihkaklardan hastane parası kesilmemesi. Çünkü Ereğli Şirket-i Osmaniyesi ve diğer kumpanyalar bir hastane yaptırmış, hastanenin giderinide işçilerden kesmeye başlamışlardı. Fransız şirketi olaydan büyük bir korku duymuş, diğer yabancı şirketlerle beraber hükümete baş vurarak olayların bastırılmasını istemiştir.

İttihat ve Terakki Hükümeti derhal harekete geçmiş ve diğer işçilere olduğu gibi Zonguldak işçisinin üstüne de asker sevketmiştir. Bu arada sermaye çevrelerinin çıkarını savunan o günün basını da İşçi haklarını bir yana bırakarak olayı hisse senetlerinin değerinin düşmesine sebep olacak diye kınamıştır. Ayrıca Ticaret Odaları da grevci işçilere ateş püskürmektedir.

İttihat ve Terakki Hükümeti bu tür olaylara kesin bir son vermek istemektedir. 1895 de Tophane İşçileri tarafından kurulan «Osmanlı Amele Cemiyeti» 1896 da kapatılmıştır. İttihat ve Terakki Hükümeti 1908 yılının 25 Eylülünde «Tatil-i Eşgal Kanunu» nu kabul etmiş ve 10 ay sonra da Meclis-i Mebusan 31 Mart olayları nedeniyle bu yasayı onaylamıştır.

Türkiye de sendikaları ilk kez ele alan İttihat ve Terakki Hükümetidir. Ancak sendikaları yok etmek için de «Tatil-i Eşgal» kanununu çıkarmıştır. Bu kanunla hem daha önce kurulan sendikalar kapatılıyor, (madde 11) hem de yeni sendikaların kurulması yasaklanıyordu. (madde 8/2)

(Devam edecek)

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

SENDİKACILAR MAHKEMEYE VERİLDİ

Savcı 7,5 yıla kadar hapis cezası istedi

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Tezer ve diğer icra kurulu üyeleri hakkında savcılık tarafından açılan soruşturma sona ermiştir. Savcı yardımcısı Sodat Okay, yapmış olduğu soruşturma neticesinde Sendika Başkanı Mehmet Tezer, Başkanvekili Nizamettin Özkan, Genel Sekreter Yusuf Ziya Kara, Mali Sekreter İhsan Dikenli ve Teşkilat Sekreteri Kemal Kuyucu'nun Türk Ceza Kanununun 510 ve 522'nci maddeleri gereğince cezalandırılmalarını istemiştir. Ve Zonguldak Asliye Ceza Mahkemesinde davayı açmıştır.

Savcı yardımcısı Okay tarafından Asliye Ceza Mahkemesine verilen iddianameye göre: Sendika icra kurulu üyeleri, 1975 yılı sonunda 19 milyon lira olması gereken grev fonunda 4 milyon 682 bin lira bırakmışlardır. Aradaki 15 milyon lira, sendika yöneticileri tarafından kanun, tüzük ve yönetmeliklere aykırı olarak harcanmıştır. Yapı kooperatiflerine büyük miktarlarda para dağıtılmıştır «Yol avansı» adı altında büyük meblağ teşkil eden paralar sendika yöneticilerinin zimmetinde görünmektedir. Gazetemiz açılan dava ile ilgili olarak daha geniş bilgi vermek için dava dosyasını incelemek istemiştir. Ancak, dava dosyasının sendika avukatları tarafından incelenmek üzere alındığı gerekçesi ile bu imkan bize tanınmamıştır.

Sendika yöneticilerinin maden işçilerinin paralarını kanunsuzca harcamaları, açılan davanın cereyanı sırasında daha ayrıntılı olarak ortaya çıkacaktır.

Savcının, sendika yöneticilerinin 7,5 yıla kadar hapsini istediği davanın duruşmasına Zonguldak Asliye Ceza Mahkemesinde 27.4.1976 tarihinde başlanacaktır. Bütün maden işçileri, sendikaların yöneticileri hakkında açılan bu davayı izlemelidir.

BARTIN'DA GREV

Bartın (İşçi Davası) : Türk - İş'e bağlı Ağaç - İş Sendikası ile Özbartın Kereste Fabrikası patronu arasında yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamamıştır.

Özbartın Kereste Fabrikasında 44 işçi çalışmaktadır. İşçilerden 32'si sendika üyesidir. Fabrikada işçilerin ücreti 40 ile 43 lira arasında değişmektedir.

Toplu sözleşme görüşmelerinde sendika yöneticileri iki yıl içinde 30 lira ücret zammı istemiştir. Fabrika patronu ise iki yıl içinde 10 lira vereceğini belirtmiştir. Sendika yöneticileri bu miktarı kabul etmemişlerdir. Ve anlaşmazlık konusunu Uzlaştırma Kuruluna getirmişlerdir. Ancak fabrika patronu Uzlaştırma Kurulu toplantısına temsilci göndermemiştir. Bunun üzerine sendika yöneticileri grev kararı, işveren de lokavt kararı almıştır.

Gazetemizin baskıya verildiği tarihte grev uygulamasına geçilebilmesi için gerekli olan süre dolmaktadır. Bundan sonra grev uygulamasının başlaması için, Ağaç İşçileri Sendikasının Genel Merkez yöneticilerinin karar vermesi gerekmektedir.

İşçiler, sendikanın şube yönetiminden memnun olmalarına rağmen, Genel Merkez yöneticilerine pek güvenmemektedirler. Zira toplu sözleşme görüşmelerini yürüten Genel Merkez yöneticilerinin ücretler dışında sosyal hak olarak fabrika patronundan ne istediklerini bilmemektedirler. İşçilere bu konuda hiçbir bilgi verilmemiştir.

İşçiler, grev uygulamasına hemen başlandığı taktirde, patronun uzun süre greve dayanamayacağını belirtmektedirler. Zira fabrikada 500 metreküp tomruk bulunduğunu ve patronun bu tomrukları kısa sürede bitirmek zorunda olduğunu ifade etmektedirler.

Yine işçilerin belirttiklerine göre, patron, grev uygulamasına başlandığı takdirde grevi kırabilmek için şimdiden birtakım hazırlıklara başlamıştır. Örneğin, bir işçiye para teklif ederek, «grev sırasında en az on işçinin çalışmasını sağla» demiştir. Ayrıca, «greve giderseniz, fabrikayı kapatırım. Hepinizi işten atarım» şeklinde tehditlerde bulunduğunu işçiler belirtmişlerdir.

Ancak işçiler, grev uygulamasını sabırsızlıkla beklediklerini, isteklerinde haklı olduklarını açıklamışlardır. Ve «bölgemizdeki diğer işçiler tarafından grevimizin destekleneceğinden de eminiz» demişlerdir.

SORGUN MADEN İŞÇİLERİ DİRENDİ

Sorgun'da Bilfer Limited Şirketi tarafından işletilen bir linyit maden ocağı vardır. Bu işyerinde çalışan işçilerin çalışma şartları da Zonguldak Maden ocaklarında çalışanlarla aynıdır. Songun işçileri, orta ve Doğu Anadolu Maden İşçileri Sendikasına üyedir. Bu sendika da Zonguldak'taki sendika gibi Türkiye Maden İşçi Sendikaları Federasyonuna ve Türk - İş'e bağlıdır. Sorgun maden işçileri de yıllarca işveren yanlısı sendika yöneticileri tarafından yönetilmiştir. Sendikadaki işveren yanlısı yöneticiler işçilerin haklarını aramamışlardır. Bu nedenle Sorgun maden işçileri de Zonguldak maden işçileri gibi zaman zaman kendi haklarını kendileri almak için direnmişler, mücadele etmişlerdir. Sendika yöneticileri, işçilerin ekonomik mücadelesine öncülük etmemişlerdir.

Fakat geçen yıl Sorgun işçileri, kendi içlerinden, kendilerinden yana bazı arkadaşlarını sendikanın yönetimine getirmeyi başarmışlardır İşçilere inanan Kadir Şahin adındaki bir işçi, Sendikanın Sorgun Şubesinin başkanlığına gelebilmiştir

Ancak bu durum, Sendikanın Genel Merkezindeki işveren yanlısı sendikacılarla, işverenin rahatını bozmuştur. İşverenle kol kola olan yöneticiler, işçilerden yana bir sendika yöneticisi olan Kadir Şahin ve arkadaşlarını yönetimden uzaklaştırmak işten atmak hatta tutuklatmak için çeşitli dolaplar çeşvirmeye başlamışlardır. Sonunda 17 Ocak günü Kadir Şahin ve 15 işçinin işten atıldığı açıklanmıştır. Ayrıca Kadir Şahin, işveren yanlısı bir sendikacıya hakaret ettiği gerekçesiyle tutuklanmıştır.

İşçiler bu durum karşısında hemen harekete geçmiştir. Arkadaşlarının işten atılmasına karşı çıkmıştır. Kadir Şahin'in serbest bırakılmasını istemişlerdir. Çalışmayı durdurmuşlardır. Kendilerine katılan halkla birlikte Sorgun hükümet binası önünde toplanıp, Kadir Şahin'in serbest bırakılmasını istemişlerdir. Kendilerini yatıştırmak isteyen Yozgat valisini ve Jandarma Alay Komutanını konuşturmamışlardır. Sonunda tutuklanan arkadaşlarının serbest bırakılmasını sağlamışlardır.

Yorum

Sendikacılara işçiler hesap sormalıdır

Maden işçisinin paralarını kanunsuzca harcayan sendika yöneticileri hakkında dava açıldı. Şimdi sendikacılar mahkeme önünde hesap verecekler. Kanunsuz harcamalar sadece Tezer yönetimi tarafından yapılmamıştır. Bu yönetimden önceki Osman İpekçi yönetiminde de kanunsuz harcamalar yapıldığı ötedenberi söylenmektedir.

Bu durum yalnız Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticileri tarafından yapılan bir husus değildir. Diğer birçok sendika yöneticileri de işçilerden sendika aidatlarını ve grev fonlarını kendi keyiflerine göre harcamaktadırlar. Sendikaların yönetim koltuklarına iyi para getiren meslek olarak bakılmaktadır.

Tezer ve arkadaşlarının, sendikanın mahkeme kararıyla indirilmesi maden işçilerine bir yarar sağlamayacaktır. Çünkü böyle bir durumda sermaye partilerinin sözcüleri eskidenberi söylediklerine bir gerekçe bulmuş olacaklardır. «Sendikaların başına geçenler yolsuzluk yapıyor. İşçileri kandırıyor. Bunun önüne geçilmesi için sendikaların hükümet tarafından denetlenmesi gerekir» diyecekler. Böylece sendikaların mali durumlarının iktidarlar tarafından her zaman bilinmesi imkanını yaratmaya çalışacaklardır. Diğer taraftan Tezer yönetiminin bu şekilde değişmesi maden işçisini kurtarmaz. Sendika yöneticilerinin işçilerin haklarını korumaları ve geliştirmeleri için, işçilere düşen birtakım görevler vardır Bu görevler işçiler tarafından yerine getirildiği zaman sendikalar işçi sınıfının tutarlı ekonomik mücadele örgütü haline gelirler. Bu konuda işçilere düşen görevler nelerdir?

Birkere işçiler delege seçimlerinde, kendilerini gerçekten temsil edebilecek nitelikte olan işçi arkadaşlarına oy vermelidirler. Bu nitelikteki işçiler, işyerlerinde işverene ve işyerinin temsilcilerine karşı tutumlarından belli olur.

Sadece delege seçimlerinde oy kullanmak, sendika yöneticilerini tutarlı bir tavır içinde olmaları için yetmez. İşçiler sık sık sendikalarına gitmeli, yöneticilerin çalışmalarını denetlemelidirler Sendika yöneticilerine, kendi ihtiyaçlarına çözüm getiren tekliflerde bulunmalıdırlar. Ayrıca, işçilerin sendika yöneticilerini denetlemesine engel olan tüzük hükümlerinin değişmesi için genel kurul toplantılarında teklifte bulunmalıdırlar.

Tezer ve arkadaşlarından hesap sorması gerekenler maden işçileridir.

RECEP KÜREKÇİ